

NARVA 6. KOOLI LOOVTÖÖ KORRALDUS

Sissejuhatus

Põhikooli lõpetamiseks tuleb õpilasel kolmandas kooliastmes sooritada loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

2011. a Vabariigi Valitsuse kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 13. augusti 2010. a määruse nr 113 „Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistuse ning riigieksamitunnistuse statuut ja vormid“ § 11 lõike 4 punktist 11, kannab kool põhikooli hinnetelehele põhikoolis sooritatud loovtöö teema.

III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord (7.-9. klassid)

1. Üldised põhimõtted

- III kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.
- Loovtööks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline.
- Loovtöö temaatika valib kool. Täpsema teemavaliku teevad õpilased koostöös juhendajaga.
- Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.
- Loovtöö juhendajateks võivad olla kõik põhikooliastme õpetajad.
- Loovtööde juhendajad määratakse direktori käskkirjaga.
- Loovtööd hindab direktori käskkirjaga kinnitatud hindamiskomisjon.
- Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

2. Loovtöö mõiste

Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

Loovtööks loetakse individuaalselt või kollektiivselt õpilaste poolt läbiviidud praktilist loomingulist tööd, projekti, kunstitööd või muud taolist tööd.

3. Loovtöö teemaatika valik

Koolis ei ole seatud piiranguid loovtöö teemaatika valikule.

Loovtöö võib lähtuda kõikidest läbivatest teemadest ning lõimida kõiki õppeaineid.

Õpilastele on loovtöö teemaatika tutvustamisel ja valimisel esmaseks abistajaks aineõpetajad.

Täpsema teemavaliku teeb õpilane koostöös juhendajaga.

4. Loovtööde juhendamine

Loovtöö kavandatakse, teostatakse ja esitletakse õpetaja juhendamisel. Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö kavandamist, teostamist ja vormistamist ning annab õpilasele vajaliku juhised.

Juhendaja funktsioonid

Juhendaja ülesandeks on tutvustada õpilasele varasemaid loovtöid ning aidata õpilasel:

- sõnastada loovtöö eesmärk (idee);
- koostada loovtöö kavand;
- koostada tegevuskava eesmärgi (idee) saavutamiseks (lahendamiseks);
- saavutada eesmärk (teostada idee);
- vormistada loovtöö mingisuguses objektiivses vormis ning mis oleks selle vormi kaudu tajutav ning reprodutseeritav kas vahetult või mingi tehnilise vahendi abil.

Juhendaja

- soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmiseks;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- abistab töö esitluse tegemisel;
- annab õpilasele töö kohta omapoolse tagasisidet

*Kui õpilane valib loovtöö juhendajaks isiku, kes ei ole kooli töötaja, siis peab õpilane endale valima ka koolipoolse konsultandi, kelle ülesandeks on vajadusel õpilase juhendamine ja abistamine ning loovtöö tagasisidestamine.

Klassijuhataja funktsioonid

Klassijuhataja

- tutvustab 7. klassi õpilastele klassitunnis loovtöö üldsätteid, täitmiskorda, teemasid ja juhendajaid;
- kontrollib, et iga õpilane valiks endale loovtöö teema ja juhendaja;
- märgib üles klassi õpilaste poolt valitud loovtöö teemad;
- edastab loovtöö koordinaatorile õpilaste loovtöö teemad;
- edastab e-kooli süsteemi kaudu õpilaste vanematele valitud loovtöö teema ja täitmise tähtaja.

Koordinaatori funktsioonid

Koordinaator

- koordineerib loovtöö juhendajate tööd;
- jälgib loovtööde kirjutamise ja kaitsmise tegevuskava;
- kontrollib direktori käskkirja nõuete täitmist;
- kontrollib, et I poolaasta lõpuks iga 9. klassi õpilane täidaks ja kaitseks oma loovtööd;
- korraldab 8. klassi õpilastele õppeaasta lõpus ning 9. klassi õpilastele I poolaastal loovtööde kaitsmise;
- arhiveerib õpilaste loovtööd.

5. Õpilase ülesanded

Õpilane

- valib loovtöö teema ja juhendaja;
- teatab oma valikust klassijuhatajale;
- koostab koos juhendajaga tegevuskava, määrab loovtöö teostamiseks etapid;
- otsib teemakohast kirjandust ja allikaid;
- kogub ja analüüsib materjali;

- valib meetodid ja teeb praktilise töö, süstematiseerib ning vormistab;
- esitab oma tööd kaitsmiskomisjonile digitaalsel andmekandjal;
- kaitseb oma tööd 8. klassis, erandjuhul 9. klassi I poolaastal.

6. Loovtöö läbiviimise ajakava

- Õppeaasta alguses valivad 8. klassi õpilased loovtöö teema ning saavad nõusoleku juhendajalt.
- Juhendaja koos õpilasega koostab tegevuskava (Lisa 1), määrab loovtöö teostamiseks etapid (Lisa 2).
- Loovtöö kaitsmise kuupäevad kinnitatakse direktori käskkirjaga.
- Loovtöö kaitsmine toimub reeglina 8. klassis, erandjuhul 9. klassi I poolaastal

* Õpilane võib esitada ning kaitsta loovtöö õppeaasta jooksul (vastavalt töö valmidusastmele) toimuva ülekoolilise ainenädala, õpilaskonverentsi, konkursi või muu avatud kooli või linna ürituse raames.

7. Loovtöö koostamine

Loovtöö on õpilase poolt individuaalselt või kollektiivselt kavandatud, teostatud ja esitletud töö.

Loovtöö peab olema originaalne, see peab olema õpilase enda loomingu tulemus.

See millises vormis loovtööd esitletakse, on juhendaja ja õpilase otsustuspädevuses.

Loovtööna võib esitada uurimuse, projekti, kunstitöö või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.

Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süstematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist.

Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist.

Kunstitöö eeldab idee loomist ja teose valmistamist.

Töö struktuur

Struktuuriosad:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus;
- töö põhiosa;

- kokkuvõte;
- kasutatud kirjandus;
- lisad (vastavalt vajadusele)

Kasutatud kirjandus

Ülevaade kirjandusest.

- Materjalide põhjal koostatakse allikmaterjalide nimekiri koos vajalike väidetega (autor, pealkiri, Internetiaadress).
- Internetiallikas peavad olema antud nii autori kui ka artikli pealkiri.
- Kasutatud allikate loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, mida antud töö käigus kasutati ja millele on viidatud.

Loovtööks võib olla:

- uurimus;
- kirjanduse- või kunstiteose analüüs;
- omaloominguline proosa või luuleraamat;
- kirjutatud ja lavastatud etendus;
- kunsti-, käsitöö- või töötehnoloogiaprojekt;
- maali-, foto- või mõni muu kujutava kunsti näitus;
- video- või IT-projekt;
- kontsert - omaloominguline esinemine;
- maastikumängu ettevalmistus ja läbiviimine;
- kooli ühisürituse kavandamine ja korraldamine;
- õppematerjali loomine;
- foto või kunstinäitus;
- näidendi lavastamine;
- pikaajalist ettevalmistust nõudvast linna- või üleriigilisest ja rahvusvahelisest õpilasvõistlusest osavõtt;
- muu loominguline tegevus

8. Loovtöö kaitsmine

- Loovtöö kaitsmine toimub esitluse vormis.
- Töö esitlemisele toimub kindlaks määratud korra järgi.

- Loovtöö kaitsmine toimub kaitsmiskomisjoni ees.
- Töö esitlemisele pääseb õpilane, kes on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimistöö või praktilise loovtöö koos kirjaliku osaga.
- Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed.
- Rühmatöona loodud loovtöö korral räägib iga õpilane oma panusest töö valmimisse eraldi.
- Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena.
- Kaitsmisel esitab õpilane või õpilaste rühm lühikese kokkuvõtte oma tööst (Lisa3):
  - tutvustab teemat, töö eesmärki,
  - kirjeldab tööprotsessi,
  - räägib, mida tööd tehes õppis.

9. Loovtöö hindamine

- Loovtöö hindamise eesmärk on anda õpilasele teada, mida ta peab tegema, et loovtöö õnnestuks ning õpilane saavutaks võimalikult parima tulemuse.
- Loovtööd hindab kaitsmiskomisjon.
- Loovtööde hindamine toimub kujundava hindamisena. Õpilase annab sõnalist tagasisidet juhendaja loovtöö teostamise protsessi ja tulemuste kohta (Lisa 4).
- Komisjon teatab loovtöö tulemuse samal päeval.
- Loovtöö teostamise ja kaitsmise ebaõnnestumise korral korraldatakse järelkaitsmine 10 kalendripäeva jooksul.
- Loovtööd hinnatakse arvestatuks või mittearvestatuks.
- Loovtöö hindamisel arvestatakse töö tegemise protsessi, sisu, vormistamist ja õpilase esinemist töö kaitsmisel.
- Loovtöö võib lugeda sooritatuks, kui õpilane on osalenud ja saavutanud märkimisväärse koha linna- või üleriigilisel aineolümpiaadil ja konkursil, õpilasuurimustööde või loovtööde konkursil.
- Loovtöö eest saadud tunnistus peab olema saadud õpilase õppimise ajal kolmandas kooliaastmes.

Lisa nr. 1**Loovtöö tegevuskava**

Õpilase nimi / õpilaste nimed:

Klass:

Loovtöö teema:

Loovtöö juhendaja:

kuupäev	tegevuse etapid	juhendaja tagasiside
	Loovtöö teema valik	
	Loovtöö teostamise etappidest kokkuleppimine	
	Töö eesmärgi püstitus	
	Teemakohase allikamaterjali kogumine	
	Materjali läbitöötamine, süstematiseerimine, liigendamine	
	Loovtöö kava koostamine	
	Töö vormistamine	
	Loovtöö esitamine juhendajale	
	Juhendaja korrigeerib tööd	
	Loovtöö korrigeerimine ja vormistamine digitaalsel andmekandjal	
	Loovtöö esitamine juhatajale ja kaitsmiskomisjonile	
	Kaitsmiskõne koostamine	
	Loovtöö kaitsmine	

*Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks võiks olla 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

Näide õpilase loovtöö koostamise ajalisest mahust

Õpilane	tunde
planeerimine	2
töö juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekanne	1
kokku tunde	15

Lisa nr. 2

Loovtöö etapid

- Loovtöö teema valik
- Juhendaja valimine
- Loovtööde juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga
- Loovtöö teostamise etappidest kokkuleppimine
- Töö eesmärgi püstitus
- Teemakohase allikamaterjali kogumine
- Materjali läbitöötamine, süstematiseerimine, liigendamine.
- Loovtöö kava koostamine
- Töö vormistamine
- Loovtöö esitamine juhendajale
- Loovtöö korrigeerimine ja vormistamine digitaalsel andmekandjal
- Loovtöö esitamine juhatajale ja kaitsmiskomisjonile
- Kaitsmiskõne koostamine
- Loovtöö kaitsmine

Lisa nr. 3

Loovtöö esitamine suulise ettekandega (slaidiesitlusega)

- Slaidiesitlustes esitatakse eesmärgid, seos varasemate töödega, selgitused loovtöö tegemise kohta ning tulemused lihtsal ja arusaadaval viisil.
- Selgitatakse loovtööle seatud piiranguid ja kitsendusi.
- Kui esitatakse ka järeldused, soovitusel või lahendused, siis need põhjendatakse.
- Slaidiesitluse puhul on soovitatav kasutada minimaalses koguses teksti.
- Slaididel ei tohiks olla ülemääraselt palju informatsiooni.
- Lihtsustatud tabelite ja jooniste kasutamine on hea strateegia oma loovtöö esitamiseks.
- Slaidiesitlus aitab jälgida loovtöö loogikat struktuuri ning tulemuse osas.
- Esitatakse
  - ühel slaidil eesmärk,
  - teisel töö ülevaade,
  - kolmandal tulemused joonise või tabeli kujul,
  - üks slaid kokkuvõtteks,
  - üks slaid üldiste järeldustega.
- Tekst slaididel peaks olema sellise suurusega, et ka tagaridades istujad kõike selgelt näeksid.
- Slaidiettekannet tehes tuleks kasutada lihtsat ja vahetut keelt, mida tavaliselt selles valdkonnas kasutatakse.
- Rääkida tuleks aeglaselt ja hääldada sõnu korralikult, sõnalõppe neelamata.
- Suulise ettekande puhul on kõige olulisem ajakorraldus, mis eeldab eelnevat harjutamist.

Ettekande aeg: 15 minutit

- 2,5 minutit eesmärkide tutvustamisele;
- 2,5 minutit loovtöö kirjeldamisele;
- 5 minutit tulemuste esitamisele;
- 5 minutit küsimustele vastamisele.

Ettekande sisu

- Enamasti antakse õpilasele umbes 15 minutit esinemiseks, mille hulgas on ka 5 minutit küsimustele vastamiseks.
- Kõneleda tuleks vaid sellest, mis on otseselt seotud loovtöö eesmärgiga.
- Sõnastada võib ka lõppjärelduse.
- Tulemusi tuleb kirjeldada nii selgelt, kui võimalik, esitades asjakohaseid jooniseid või tabeleid.
- Ettekande lõpul tuleb meenutada oma eesmärki ning võtta kokku, kuivõrd need saavutati.

Kõne struktuur ja küsimustele vastamine

Esitluse alustamine	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Austatud õpetajad, austatud õpilased.” 2. „Täna mulle antud võimaluse eest tutvustada oma loovtööd.” 3. „Tänu sõnad kuuluvad juhendajale ...”
Esitlus	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Austatud õpetajad, austatud õpilased. Järgnevalt tutvustan oma loovtööd.” 2. „Loovtöö on teostatud teemal „...”.” 3. Edastatakse tekst, tuues esile loovtöö eesmärgi, tehtu kirjelduse, loovtöö tulemused ja järeldused.
Esitluse lõpetamine	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Austatud õpetajad, austatud õpilased.” 2. „Täna teid ja olen valmis vastama mulle esitatud küsimustele.” 3. Küsimustele vastamine „Täna.”
Küsimustele vastamine	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Täna mulle esitatud küsimuse eest. Vastan Teie/Sinu küsimusele.” 2. “Täna” <p>Kui esitatakse küsimus, siis tuleb vastata lühidalt.</p> <p>Kui keegi esitab kommentaari või arvamuse, siis tuleb lihtsalt tänada.</p>

Lisa nr. 4

Loovtöö hindamine (tagasisidestamine)

Juhendaja tagasiside

- Loovtöö tagasisidestamine toimub juhendamise ja loovtöö esitamise järgselt juhendaja poolt.
- Loovtöö korralduse ning juhendamise kaudu tuleb tagada õpilasele eduelamus.
- See, mida koolis loovtöö puhul hinnata (tagasisidestada), on jäetud kooli otsustuspädevusse.
- Hinnatavate kriteeriumite väljatöötamine sõltub õpilaste suutlikkusest ja sellest, milliseid oskuseid, teadmisi ja vilumusi on õpilased koolis omandanud.

Loovtöö hindamisel võetakse arvesse

- töö sisu,
- loovtöö protsessi,
- töö vormistamist,
- loovtöö esitlemist

Töö sisu	<ul style="list-style-type: none"> • vastavust teemale, • seatud eesmärkide täitmist, • meetodite valikut kasutamist, materjali piisavust, • kontrollitud faktide olemasolu, • korrektse kirjakeele kasutamist, • töö üldist ülesehitust.
Loovtöö protsess	<ul style="list-style-type: none"> • õpilase algatusvõimet ja aktiivsust, • ajakavast ja kokkulepetest kinnipidamist, • suhtlemisoskust.

Töö vormistamine	<ul style="list-style-type: none"> • teksti, jooniste, graafikute, tabelite ja viitamise korrektsust.
Loovtöö esitlemine	<ul style="list-style-type: none"> • esitluse ülesehitust, • kõne selgust ja tempot, • esitluse näitlikustamist, • kontakti saavutamist kuulajatega.

Asjakohaselt korraldatud loovtöö võimaldab hinnata üldpädevuste saavutatust.

Kultuuri- ja väärtuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • loovtööd ei riku autorite õigusi, mis on kaitstud autoriõiguse seaduse, kasuliku mudeli seaduse, kaubamärgiseaduse, patendiseaduse või tööstusdisaini kaitse seadusega.
Sotsiaalse ja kodanikupädevus	<ul style="list-style-type: none"> • õpilane on loovtöö koostamise protsessis teinud koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.
Enesemääratluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • loovtöö koostamise protsessis on õpilane suutnud lahendada kõik ettetulnud probleemid.
Õpipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • õpilased on läbinud tervikuna loovtöö koostamise põhietapid ning saanud ettekujutuse selle protsessi põhitegevusest.
Suhtluspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • loovtöö tulemused on avalikuks tehtud mingil teistele tajutaval ja kättesaadaval viisil.
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevus	<ul style="list-style-type: none"> • tulemuste esitamisel on õpilane kasutanud matemaatikale omast keelt ja matemaatilist esitusviisi (tabelid, diagrammid jms) ning järeldused on tõenduspõhised. Eesmärgipäraselt on kasutatud erinevaid tehnoloogiaid.
Ettevõtlikkuspädevus	<ul style="list-style-type: none"> • seatud eesmärgid on saavutatud
Digipädevus	<ul style="list-style-type: none"> • tekstide, piltide ja esitluse loomisel on kasutatud sobivaid digivahendeid ja võtteid.

Lisa nr. 5

Loovtöö etapid

Loovtöö etapid	Aeg
Loovtöö teema valik	september
Juhendaja valimine	september
Loovtööde juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga	oktoober
Loovtöö teostamise etappidest kokkuleppimine Töö eesmärgi püstitus Teemakohase allikamaterjali kogumine Materjali läbitöötamine, süstematiseerimine, liigendamine.	november - detsember
Loovtöö kava koostamine Töö vormistamine Loovtöö esitamine juhendajale Juhendaja korrigeerib tööd	detsember - veebruar
Korrigeerib ja vormistab oma tööd digitaalsel andmekandjal	mart - aprill
Esitab oma tööd juhatajale ja kaitsmiskomisjonile digitaalsel andmekandjal	1.mai
Kaitsmiskõne koostamine	mai
Loovtöö kaitsmine	mai

Lisa nr. 6

Loovtöö vormistamine

Üldnõuded

Loovtöö / Uurimistöö vormistatakse arvutil.

- Kirja tüüp on Times New Roman, tähesuurus 12 punkti, reavahe 1,5.
- Lehe üla- ja alaservast jäetakse tühjaks 2,5 cm, lehe paremast servast 2 cm, vasakust servast 3 cm.
- Tekst paigutatakse leheküljele ühtlaselt, lehekülje parempoolne serv jääb sirge.
- Kõik leheküljed töös nummerdatakse, number trükitakse ülaservast 1 cm. allapoole lehe paremasse nurka.
- Lehekülgi arvestatakse alates tiitellehest, kuid lehekülje numbrit sellel välja ei kirjutata.

Loovtöö tiitelleht

Tiitelleht sisaldab järgmisi andmeid:

- õppeasutuse nimi paigutatakse lehe ülemisse serva keskele;
- töö täielik pealkiri kirjutatakse lehe esimese kolmandiku lõppu;
- pealkirja alla märgitakse töö liik (loovtöö või uurimistöö);
- märgitakse õpilase ja juhendaja nimi, klass.

TIITELLEHE NÄIDIS

NARVA 6.KOOL

TEEMA
Loovtöö / Uurimistöö

Õpilaste nimi

Klass

Juhendaja

Narva

2017/2018